

Nering Bögel

Onder de firmanaam **Nering Bögel** was een sinds 1756 bestaande ijzergieterij tevens machinefabriek actief, van 1850 tot 1932 in Deventer. Na het faillissement van het productiebedrijf in 1932 is een handelsfirma in gietijzeren artikelen onder dezelfde naam verdergegaan, oorspronkelijk in Wassenaar en vanaf 1955 in Weert. Ondanks enkele naamsveranderingen stond het bedrijf in de volksmond bekend als ‘Nering Bögel’, een naam die bij het publiek vooral bekend is vanwege de opschriften op putdeksels.

Inhoud

Onderneming

Bedrijf

Producten

Overig

Zie ook

Externe link

Onderneming

De oorsprong van het bedrijf ligt in 1756 toen Hendrik Lindeman in Deventer een ijzermolen voor de verwerking van ijzeroer oprichtte. Deze werd na diverse malen van eigenaar verwisseld te zijn in 1825 verkocht aan H. Nederburgh en zijn schoonzoon Johan Laurents Nering Bögel (1795-1865) die de zaak uitbreidden en moderniseerden onder de firmanaam Nederburgh, Nering Bögel en Comp.. In 1849 bracht Johan Laurents het bedrijf met zijn twee oudste zonen Johann Frederik en William Laurens onder in de *Firma J.L. Nering Bögel & Comp.* In 1902 werd het bedrijf omgezet in een naamloze vennootschap met als naam *Deventer IJzergieterij en Machinefabriek voorheen J.L. Nering Bögel en Co.* Als gevolg van de crisis ging de onderneming in 1932 failliet, maar de laatste directeur J.A.C. Nering Bögel (1883-1964) liet de naam voortbestaan via een handelskantoor in Wassenaar, dat gietstukken elders liet produceren. In 1950 verkocht hij zijn bedrijf aan ijzergieterij De Globe in Weert, waarnaar in 1955 ook het kantoor werd verplaatst. Vanaf 1965 was *Nering Bögel NV*, later *Nering Bögel BV* eigendom van diverse investeerders en enige tijd gelieerd aan Buderus. In 2006 werd het overgenomen door de huidige



Gebouw -nu rijksmonument- van oerijzergieterij Nering Bögel te Deventer. Op de gevel staat nog 'ijzermolen' te lezen. Nadat de gieterij in 1932 failliet ging, werd het gebouw als opslagplaats voor graan, zaden en kunstmest gebruikt.



Putdeksel van Nering Bögel

algemeen directeur Richard Janssen die vanaf 1995 in dienst is gekomen. In het Worpplantsoen in Deventer is nu de Nering Bögel Muziekkoepeel gebouwd als ode aan de Deventenaren die generaties lang (1756 tot 1932) in deze gieterij gewerkt hebben.

Bedrijf

Nering Bögel exploiteerde oorspronkelijk een hoogoven tevens gieterij. In 1831 ging het bedrijf, als eerste in Nederland, over tot de plaatsing van koepelovens, waar ijzer als halffabrikaat omgesmolten werd tot eindproduct. In dezelfde periode ontstond een machinefabriek: 1837 de eerste stoomketel, in 1840 de eerste stoommachine. In 1870 werd de hoogoven opgeheven. De onderneming groeide uit tot de grootste gieterij in Nederland met op het hoogtepunt meer dan duizend werknemers. Het bedrijf had grote klanten als de Nederlandse Spoorwegen en de Nederlands-Indische Spoorweg Maatschappij. Nering Bögel paste al vroeg stoomkracht toe, in 1831 werd de eerste stoominstallatie geplaatst. In 1853 ontwierp en bouwde Nering Bögel een van de eerste stoommachines met oscillerende cilinder (30 pk) in Nederland.

Producten

Naast het algemene gietwerk dat ijzergieterijen vanouds produceerden maakte Nering Bögel onder meer brievenbussen, hekken, lantaarnpalen, grafmonumenten, fonteinen. Verder was zij in Nederland de belangrijkste leverancier van gietijzeren vuurtorens: in Nederland die van Ouddorp, Ameland, Westkapelle Laag en Scheveningen en in Nederlands Indië die te Edam, Mendanau en West-Bangka. Ook de pilaren in Het Concertgebouw in Amsterdam zijn van dit bedrijf afkomstig. De machinefabriek vervaardigde onder meer naast stoomketels en stoommachines locomotieven, wielen, walsen, motoren, pompen, cilinders, overkappingen en machinerieën voor suikerfabrieken en voor papier- en strokartonfabrieken (strokokers was een unieke specialiteit). Na het faillissement in 1932 heeft de laatste directeur van Nering Bögel (J.A.C. Nering Bögel) een handelsfirma in Wassenaar opgericht die zich specialiseerde in straatriolering en afdekkingen in licentie voor Elkington (Engeland). Hiermee legde J.A.C. Nering Bögel de basis voor het huidige Nering Bögel in Weert dat marktleider werd in straatriolering.

Overig

Een Duitse tak van de familie voerde drie generaties lang de directie over de Duitse ijzergieterij Isselbürger Hütte in Isselburg in de deelstaat Noordrijn-Westfalen.



Detail toegangshek Noorderbegraafplaats (Assen) (1859)

Sinds 2008 sponsort Nering Bögel een amateur-wielerploeg.

Zie ook

- IJzeroer

Externe link

- Nering Bögel BV (http://www.neringbogel.eu/)

Bronnen, noten en/of referenties

- B.S. KAPSENBERG e.a., *Uit ijzer gegoten. Beeld van de Deventer ijzergieterij Nering Bögel en haar produkten (1756-1932)*, Zutphen, 1982, ISBN 9062551270
- D. NAS EN N. JONKHOF, Nering Bögel in Deventer. Hoofdstuk in *IJzergieterijen langs de Oude IJssel 1689-heden*, Utrecht, 2007, ISBN 978 90 5345 329 2
- Giel van Hooff, *Familie Nering Bögel*, Nederlandse ondernemers 1850-1950 Groningen Friesland Drenthe Overijssel, Zutphen, 2011, 340-349, ISBN 9789057307652

Overgenomen van "https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Nering_Bögel&oldid=63426021"

Deze pagina is voor het laatst bewerkt op 10 dec 2022 om 23:23.

De tekst is beschikbaar onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding/Gelijk delen, er kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing zijn. Zie de gebruiksvoorwaarden voor meer informatie.

Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de Wikimedia Foundation, Inc., een organisatie zonder winstoogmerk.